

قطره‌های گوارا
از دریای بیکران نهج البلاغه

اثر: دکتر محمد ولی خواه

سرشناسه	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
عنوان قراردادی	نهج البلاغه، برگزیده Imam I, 600-661 Ali ibn abi-Talib'
عنوان و نام پدیدآور	Nhjol-Balaghah. Persian. Selection قطره‌های گوارا از دریای بیکران نهج البلاغه/ اثر [صحیح: گردآورنده] محمد ولی‌خواه.
مشخصات نشر	تهران: ذوق لطیف، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۴۲۵ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۲۴۸-۲۹-۶: ۹۰۰۰۰۰۰۰ ریال:
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق نهج البلاغه -- خطبه‌ها
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah :
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- خطبه‌ها
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- *Public speaking :
شناسه افزوده	ولی‌خواه، محمد، ۱۳۳۹ - گردآورنده
رده بندی کنگره	BP۳۸/۰۴۲:
رده بندی دیویی	۲۹۷/۹۵۱۵:
شماره کتابشناسی ملی	۱۴۴۳۱۷۴:
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا	

www.ketab.ir

قطره‌های گوارا از دریای بیکران نهج البلاغه

تألیف	دکتر محمد ولی‌خواه
ویراستار	دکتر زهرا کریمی
ناشر	انتشارات ذوق لطیف
نوبت و سال چاپ	اول / ۱۴۰۰
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۲۴۸-۲۹-۶
قیمت	۹۰.۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

سخن ناشر

انا لله و انا اليه راجعون

خداوند رحمت کند مرحوم دکتر محمد ولیخواه نویسنده این کتاب را که عجل
مهلتش نداد تا نگارش مطالب را به پایان برساند و در هنگام نگارش خطبه ۲۳۲
جان به جان آفرین تسلیم کرد. خدایش بیامرزد و با امام علی (ع) محشور فرماید.
از دیگر آثار آن مرحوم که انتشارات ذوق لطیف افتخار همکاری با ایشان را داشت
می توان به:

- مروری بر صحیفه سجادیه

- نگاهی بر سور قرآن کریم

- شیوه های بیان در قرآن کریم

اشاره کرد. البته به جز آثار ذکر شده، آثار دیگری از ایشان به یادگار مانده که
توسط ناشران دیگر به چاپ رسیده است. روحش شاد و یادش گرامی باد.

انتشارات ذوق لطیف

فهرست مطالب

۱	 مقدمه
۳	 خطبه ۱: در باب خلقت آسمان و زمین و خلقت انسان
۹	 خطبه ۲: بعد از برگشت از جنگ صفین
۱۱	 خطبه ۳: معروف است به خطبه ششقیه
۱۴	 خطبه ۴: بعد از جنگ جمل در سال ۳۶ هـ و کشته شدن طلحه و زبیر
۱۶	 خطبه ۵: برهیز از فتنه
۱۷	 خطبه ۶: سرکوب کردن سرکشان
۱۸	 خطبه ۷: پیروان شیطان
۱۹	 خطبه ۸: بیعت شکنی زبیر
۲۰	 خطبه ۹: در باب اصحاب جمل
۲۱	 خطبه ۱۰: چگونگی مقابله با اصحاب جمل
۲۲	 خطبه ۱۱: به پسرش محمد بن حنفیه در هنگام دادن علم جنگ جمل به او
۲۳	 خطبه ۱۲: پس از پیروزی در جمل (ناکشتن در بصره به سال ۳۶ هـ)
۲۴	 خطبه ۱۳: در مذمت و نکوهش مردم بصره (بعد از پایان جنگ جمل)
۲۵	 خطبه ۱۴: در مذمت اهل بصره (قبل از شروع جنگ جمل)
۲۶	 خطبه ۱۵: در آنچه که عثمان از بیت المال به خویشان و نزدیکان خود بخشیده است
۲۷	 خطبه ۱۶: پس از بیعت در مدینه
۲۹	 خطبه ۱۷: در وصف قضات که بین امت قاضی هستند در حالی که اهلیت ندارند
۳۱	 خطبه ۱۸: در مذمت اختلاف علما در رای و صدور احکام و نکوهش اهل رای و نظر در فتوا
۳۳	 خطبه ۱۹: خطاب به اشعث بن قیس
۳۴	 خطبه ۲۰: خطاب به کسانی که اوامر الهی را پیروی نمیکنند
۳۵	 خطبه ۲۱: در مورد مرگ و قیامت
۳۶	 خطبه ۲۲: توبیخ و سرزنش کشتن عثمان را به ایشان نسبت دادند در محل (ذی قار) ایراد شده است
۳۸	 خطبه ۲۳: حمایت خویشاوندان
۴۰	 خطبه ۲۴: نه سستی نه سازش
۴۱	 خطبه ۲۵: شکایت از سستی کوفیان
۴۳	 خطبه ۲۶: پیش از حرکت به سوی جنگ نهروان
۴۸	 خطبه ۲۷: سرزنش یاران خود به هنگام حمله سربازان معاویه به شهر ابار و سستی آنان در جنگ

- خطبه ۲۸: در باب بی‌اعتمادی به دنیا و آماده شدن برای آخرت ۴۸
- خطبه ۲۹: در نکوهش یاران خود از باب سهل‌انگاری در جنگ بعد از غارت ضحاک بن قیس ۵۰
- خطبه ۳۰: در مورد قتل عثمان ۵۲
- خطبه ۳۱: چه شد که پیمان شکستی؟ ۵۳
- خطبه ۳۲: شکوه از زمانه ۵۴
- خطبه ۳۳: به هنگام خارج شدن برای جنگیدن با اهل بصره (جنگ جمل) ۵۶
- خطبه ۳۴: برای بسیج مردم جهت مقابله با اهل شام ۵۸
- خطبه ۳۵: بعد از حکمیت ۶۰
- خطبه ۳۶: در ترساندن اهل نهروان ۶۱
- خطبه ۳۷: از کلام امام علیه‌السلام است ۶۲
- خطبه ۳۸: در بیان وجه تسمیه شبهه ۶۴
- خطبه ۳۹: کوتاهی کوفیان به هنگام تهاجم نعمان بن بشیر به عین‌التمر فرات ۶۵
- خطبه ۴۰: در خصوص خوارج وقتی که شنید آنان گفته‌اند «حکمی نیست مگر از جانب خدا» ۶۶
- خطبه ۴۱: در ستودن وفا و مذمت حيله و نیرنگ ۶۷
- خطبه ۴۲: پس از پایان جنگ جمل وقتی که به کوفه بازگشتند ۶۸
- خطبه ۴۳: پس از اعزام جریر بن عبدالله به طرف معاویه برای اخذ بیعت و عدم پاسخ معاویه به فرستاده امام (ع) ۶۹
- خطبه ۴۴: فرار مصقله بن هبیره به سوی معاویه ۷۰
- خطبه ۴۵: قسمت کوتاه از خطبه طولانی آن حضرت در روز عید فطر ۷۱
- خطبه ۴۶: در هنگام سفر به شام، این دعا را خواندند ۷۲
- خطبه ۴۷: در مورد کوفه ۷۳
- خطبه ۴۸: در مسیر رفتن به شام (جنگ صفین) ۷۴
- خطبه ۴۹: در بیان صفات حضرت حق جل و علا ۷۵
- خطبه ۵۰: در بیان آنچه که موجب فتنه و فساد می‌شود ۷۶
- خطبه ۵۱: تشویق به مبارزه ۷۷
- خطبه ۵۲: در باب بی‌وفایی دنیا و اهمیت ندادن به آن و تشویق مردم به آخرت و بزرگی پادشاه و کفر ۷۸
- خطبه ۵۳: در بیان بیعت مردم با آن حضرت ۸۰
- خطبه ۵۴: جنگ و صلح برای خدا ۸۱
- خطبه ۵۵: بیان رشادت‌ها و فداکاری‌های خویش و اصحاب رسول (ص) و ترغیب یاران به کارزار و دوری از سستی ۸۲
- خطبه ۵۶: نصیحت به اصحاب برای بعد از خودشان ۸۳
- خطبه ۵۷: در مذمت خوارج ۸۴
- خطبه ۵۸: خبر از عاقبت خوارج ۸۵
- خطبه ۵۹: کشته شدن خوارج ۸۶
- خطبه ۶۰: در باره خوارج ۸۷
- خطبه ۶۱: هنگامی که از کشته شدن ناگهانی حضرت را ترسانیدند ۸۸
- خطبه ۶۲: در باب دل ندادن به دنیا و ترس از قیامت ۸۹
- خطبه ۶۳: امر به مردم برای توحید و نیکوکاری و آماده شدن برای سفر آخرت ۹۰
- خطبه ۶۴: در بیان صفات حضرت حق جل و علا ۹۲

- خطبه ۶۵: فرمایش حضرت در روزهای اولیه جنگ صفین در آداب جنگ ۹۴
- خطبه ۶۶: درباره ادعای انصار در باره خلافت بعد از رسول الله (ص) ۹۵
- خطبه ۶۷: استدلال برای خلافت ۹۶
- خطبه ۶۸: در مذمت اصحابش در جنگ صفین ۹۷
- خطبه ۶۹: در نیمه شب آن روز که ضربت بر او زده شد ۹۸
- خطبه ۷۰: در مذمت اهل عراق ۹۹
- خطبه ۷۱: آموزش مردم که چگونه بر پیامبر (ص) درود بفرستند ۱۰۰
- خطبه ۷۲: فرمایشات حضرت در بصره در باره مروان بن حکم ۱۰۲
- خطبه ۷۳: وقتی که مردم اراده بیعت با عثمان کردند ۱۰۳
- خطبه ۷۴: هنگامی که بنی امیه امام (ع) را در مشارکت قتل عثمان متهم کردند ۱۰۴
- خطبه ۷۵: ترغیب مردم به صفات حمیده که موجب سعادت دنیا و آخرت است ۱۰۵
- خطبه ۷۶: ارسال هدیه از سوی سعد بن العاص حاکم کوفه برای آن حضرت ۱۰۶
- خطبه ۷۷: از دعاهاى آن حضرت ۱۰۷
- خطبه ۷۸: هنگام حرکت به سوی نبرد با خوارج ۱۰۸
- خطبه ۷۹: بعد از اتمام جنگ جمل در مذمت زنان ۱۰۹
- خطبه ۸۰: ترغیب مردم به ترک دنیا و سیاستگری از نعمتها ۱۱۰
- خطبه ۸۱: در وصف دنیا ۱۱۱
- خطبه ۸۲: معروف به خطبه غرار، از خطبه‌های عجیب امام (ع) است ۱۱۲
- خطبه ۸۳: در سرزنش عمرو ابن عاص ۱۲۰
- خطبه ۸۴: در باب توحید و ذکر برخی از صفات حق جل و علا ۱۲۱
- خطبه ۸۵: در بیان برخی از صفات حضرت حق و اندرز مردم به بندگی ۱۲۳
- خطبه ۸۶: در صفات کسی که خدا او را دوست دارد و دستور به پیروی و تبعیت از ائمه هدی (ع) ۱۲۵
- خطبه ۸۷: سرزنش مردم به جهت اختلاف در دین و اعتماد بر آراء و عقاید باطل ۱۲۸
- خطبه ۸۸: معرفی زمان جاهلیت و زمان بعثت رسول (ص) و پند و اندرز دادن به مردم ۱۲۹
- خطبه ۸۹: یادآوری برخی از صفات حق تعالی و پند و اندرز به مردم برای برداشتن ره توشه آخرت ۱۳۱
- خطبه ۹۰: معروف به خطبه اشباح ۱۳۳
- خطبه ۹۱: هنگام بیعت مردم با امام (ع) بعد از کشته شدن عثمان ۱۴۳
- خطبه ۹۲: پس از اتمام جنگ نهروان در بیان مقام و منزلت خویش ۱۴۴
- خطبه ۹۳: یادآوری برخی از اوصاف خداوند و انبیا و اولیا و پند و اندرز به مردم ۱۴۶
- خطبه ۹۴: در وصف رسول گرامی اسلام (ص) ۱۴۸
- خطبه ۹۵: در حمد و ستایش باری تعالی و وصف پیامبر گرامی اسلام (ص) ۱۴۹
- خطبه ۹۶: کيفر ستمگران و توبیخ یارانش در سهل انگاری در نبرد ۱۵۰
- خطبه ۹۷: در ابطالای مردم به ظلم و ستم بنی امیه ۱۵۳
- خطبه ۹۸: در عدم اعتبار دنیا ۱۵۴
- خطبه ۹۹: درباره کشته خودشان و آمدن منجی (عج) ۱۵۶
- خطبه ۱۰۰: مشتمل بر پیش آمدهای سخت بعد از ایشان است ۱۵۸
- خطبه ۱۰۱: خبر از وقوع فتنه ۱۶۰
- خطبه ۱۰۲: در باب بی وفایی دنیا و مافیها ۱۶۲
- خطبه ۱۰۳: به هنگام رفتن به جنگ جمل ۱۶۴